

Voor u ligt de zesde nieuwsbrief over het project Wormer- en Jisperwater. Met deze nieuwsbrief informeren wij u over de voortgang van het project. Er wordt namelijk hard gewerkt om het water in het Wormer- en Jisperveld schoon te maken... en te houden! Hebt u vragen of opmerkingen naar aanleiding van deze nieuwsbrief? Aan de achterzijde vindt u onze contactgegevens.

“Nieuwe fase met nieuwe uitdagingen”

Fase 2 van het project Wormer- en Jisperwater breekt aan. Alle betrokken partijen ondertekenden een samenwerkingsovereenkomst voor het vervolg van het project. Stuurgroepvoorzitter Cees Mantel: “Dit is een nieuwe start met ongetwijfeld nieuwe uitdagingen en problematiek. Maar daarvoor zullen we samen in goede harmonie oplossingen vinden.”

In de tweede fase zijn ook LTO-Noord en de Vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Water, Land & Dijken betrokken. “Maatregelen als baggeren en het beheer van de graslanden, kunnen niet plaatsvinden zonder hulp van de agrariërs. Deze partijen vormen dan ook een belangrijke schakel tussen de organisatie van het project en de agrariërs in het veld. We zijn erg blij dat ze meedoen”, vertelt Mantel.

Vol vertrouwen

Nu de samenwerkingsovereenkomst is getekend, gaan we van start met de afstemming van de uitvoering. Mantel: “We gaan straks in het hart van het gebied aan de slag, met het meeste water en ook de meeste bagger. Een complexe fase waarbij we het vooraf wel eens moeten zijn over de aanpak. Die aanpak is bovendien erg kostbaar, totaal zo’n tien miljoen euro. Aan de Rijksoverheid moeten we uiteraard verantwoorden dat we haar bijdrage goed besteden en aan alle voorwaarden zullen voldoen. Maar ik heb er alle vertrouwen in dat het goed komt.”

Optimale beleving

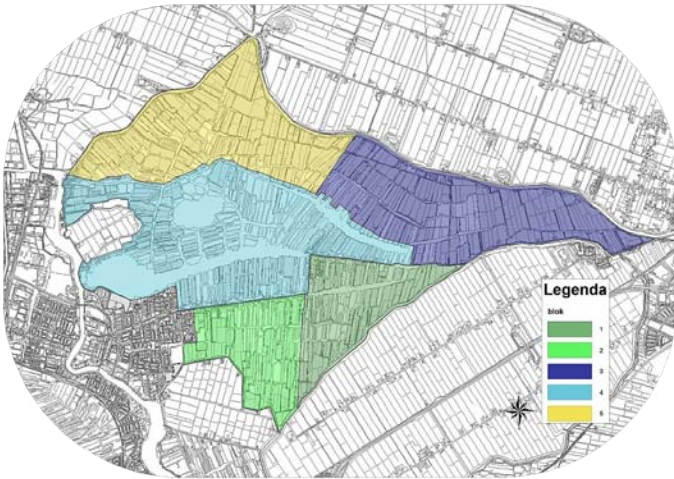
“Met het maatregelenpakket dat er nu ligt, verzekeren we de komende decennia het behoud van dit waardevolle cultuurlandschap. Met hoge natuurwaarden én schoon water. En dat is straks allemaal optimaal te beleven omdat we ook de doorvaarbaarheid gaan aanpakken en recreatieve voorzieningen aanleggen.”

Op naar een gezond en mooi Wor

Fase 1 van het project Wormer- en Jisperveld is succesvol afgerond en fase 2 is van start gegaan. De uit te voeren maatregelen staan beschreven in een nieuw uitvoeringsprogramma. Hierin is per maatregel vastgelegd wat het doel, de aanpak, de begroting

en het tijdsplan zijn. Hoofddoel is tegengaan van bodemdaling en het verbeteren van de waterkwaliteit. Ook zijn er maatregelen die moeten bijdragen aan het behoud van het gebied. Daarvoor is nog onderzoek nodig. Eind 2012 moet fase 2 afgerond zijn.

In fase 2 staat het baggeren in de blokken 3, 4 en 5 op het programma. Een deel van blok 3 was in fase 1 al afgerond, het tweede deel is afgelopen winter gebaggerd. Blok 4 (centraal) en 5 (noord) zijn met de grote plassen en vaarroutes de lastigste blokken. Onderzocht wordt waar knelpunten in vaarroutes zijn en hoe we deze kunnen aanpakken, zodat ze weer goed bevaarbaar worden voor agrariërs en recreanten. Niet de hele sliblaag wordt verwijderd, omdat uit metingen in blokken 1 en 2 is gebleken dat de laag dan weer snel aangroeit. Bovendien is het niet mogelijk alle bagger op de kant te zetten, wegens een tekort aan ruimte en geld. Er wordt een baggerplan opgesteld, waarin ook het onderhoud wordt opgenomen. Uit onderzoek moet nog blijken welke vorm dat krijgt. Het streven is om volgend jaar na het broedseizoen, half juli 2010, met de grote baggerklus in de blokken 4 en 5 te beginnen. Belanghebbenden worden hierover tijdig geïnformeerd.

In het najaar van 2009 is wel gestart met de voorbereidingen voor het baggeren van een deel van de Noordergangsloot. Hier is zoveel bagger aanwezig dat het een goede doorstroming belemmert. In het bestaande depot is nog ruimte voor deze bagger. Het daadwerkelijke baggeren start eind dit jaar en duurt tot half maart 2010.

Baggeren 'het lastige gedeelte'

Met de aanleg van dammen, bruggen en greppels worden de graslanden opgeknapt. De waterhuishouding is dan beter te beheren. Door het grasland optimaal te beheren, blijft het een weidevogelgebied bij uitstek. Het is nog niet bekend welke percelen hiervoor in aanmerking komen. Dat bepalen Natuurmonumenten en de Vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Water, Land & Dijken in overleg met de agrariërs in het gebied.

Grasland voor agrariër, recreant èn vogel

Wormer- en Jisperveld voor iedereen

Uitgangspunt is dat inwoners en recreanten het gebied optimaal moeten kunnen beleven. Daarom gaan we werken aan een betere toegankelijkheid en bereikbaarheid. Deze maatregel levert niet direct een bijdrage aan het tegengaan van bodemdaling en het verbeteren van de waterkwaliteit. Wel draagt het bij aan het behouden en ontwikkelen van het cultuurlandschap, de robuuste natuur en het benutten van recreatieve mogelijkheden. Het natuurgebied Wormer- en Jisperveld moet een rustgevend middelpunt zijn in de Randstad. Concrete maatregelen zijn: het aanleggen van voetpaden en bruggen, het realiseren van vaarroteknooppunten, kanoroutes, vogelkijkschermen en picknickplaatsen. De gemeente Wormerland neemt hiertoe het initiatief. Later in het project volgt informatie over de locaties.

Wormer- en Jisperveld beleven

In het uitvoeringsprogramma staan ook nieuwe maatregelen die bijdragen aan het tegengaan van bodemdaling en het verbeteren van de waterkwaliteit. Landelijk bestaat hiermee nog niet veel ervaring. Daarom worden ze eerst onderzocht.

Praktijkproef met zand op slib

Bagger komt uiteindelijk weer terug. We zoeken naar een manier om dat proces tegen te houden. Een van de manieren is om de sliblaag af te dekken met een zandlaag. Deze methode is in de Bergse plas bij Rotterdam al met succes beproefd: het water is daar kraakhelder. Dat komt omdat de zandlaag afbraak van de waterbodem remt en slib geen kans krijgt om door het water te wervelen, door wind bijvoorbeeld.

Praktijkproef onderwaterdrainage

In de zomer is het grondwaterpeil vaak erg laag, in de winter juist hoog. Met onderwaterdrainage proberen we het grondwater en het oppervlaktewater naar elkaar toe te brengen. Als dat lukt, is het gebied in de winter beter begaanbaar en droogt het in de zomer minder uit.

Onderzoek naar onderhoud

De maatregelen van fase 2 op een rijtje

Maatregel	Doel
Baggeren van watergangen	Meer robuust watersysteem Verbeteren waterkwaliteit Op diepte brengen van vaar- en kanoroutes Tegengaan verspreiding bagger Vermindering opwerveling Voldoen aan besluit bodemkwaliteit

Maatregel	Doel
Optimalisatie van graslanden	Verbeteren van graslandpercelen voor beter weidevogelbeheer
Gebied ontsluiten	Verbeteren bevaarbaarheid Benutten recreatieve mogelijkheden
Praktijkproeven	Ervaring opdoen met afdekken waterbodem en onderwaterdrainage

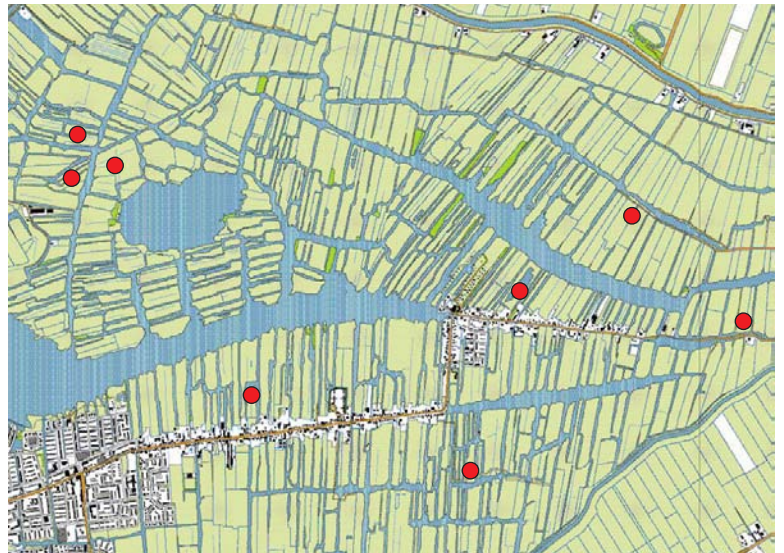
Fase 1 met succes afgerond

Na de start in 2005, kunnen we melden dat fase 1 met succes is afgerond. In de afgelopen vier jaar is er maar liefst een half miljoen kubieke meter bagger uit de sloten verwijderd. Dat is vergelijkbaar met bijna twee keer een gevulde Amsterdam Arena. Daarmee zijn de baggerwerkzaamheden in de blokken 1, 2 en de helft van blok 3 klaar. Ook de tweede helft van blok 3, onderdeel van fase 2, is inmiddels gebaggerd. Er wordt nu gewerkt aan het in de oorspronkelijke staat terugbrengen van de baggerdepots in blok 1 en 2. De ontmanteling is na het broedseizoen van 2010 klaar. De betrokkenen bij de uitvoering van fase 1, zijn ook nauw betrokken bij de voorbereiding en planvorming van de tweede fase. Zo kan de opgedane praktijkervaring in het grillige veenweidegebied ook in deze fase goed worden benut.

Onderzoek naar slibvorming

Dit deelproject is opgestart om goed te begrijpen hoe de vorming van slib in het Wormer- en Jisperveld plaatsvindt en hoe we dit proces kunnen afremmen. In februari 2009 zijn de proeflocaties na een koude winter met enige vertraging opgeleverd. Op het kaartje is te zien waar deze liggen. De onderzoekers komen hier eens per kwartaal naartoe om diverse metingen te verrichten. Ook worden de waterstand en de chemische kwaliteit gemeten. Bij de percelen rondom de proefvakken staan bovendien 67 peilbuizen. Een tweetal vrijwilligers leest deze om de week uit om een idee te krijgen van het verloop van de grondwaterstand. Al deze metingen worden tot en met 2012 verricht. Bij een onderzoek als dit, duurt het namelijk lange tijd voordat bruikbare resultaten zichtbaar zijn. Met alle gegevens hopen we uiteindelijk goede uitspraken te kunnen doen over of, en hoe het grasland beheerd kan worden op zo'n manier dat het veen onder de percelen niet wordt omgevormd tot bagger. Ondertussen houden we u op de hoogte via deze nieuwsbrief.

De rode stippen geven de ligging van de proeflocaties aan

Riolering in gebruik genomen

De doorgaande persleiding in het Wormer- en Jisperveld met alle aftakkingen naar de erven is op enkele details na afgerond. Ook zijn de laatste pompputten geplaatst. Zodra het hele systeem is getest en deze goed functioneert kunnen de circa 100 huishoudens in het Wormer- en Jisperveld aansluiten op de pompputten.

Colofon

Tekst en redactie:

Intervolvement Communicatie, Haarlem

Vormgeving: Icke Design, Haarlem

Fotografie: Ed Zijp, Cees de Gooyer en ingenieursbureau Oranjewoud

Drukwerk: Drukwerk Totaal

Oplage: 7000

Voor vragen, informatie en opmerkingen over

deze nieuwsbrief kunt u contact opnemen met:

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Telefoon: 0299 – 663 000

E-mail: info@wormerenjisperwater.nl

Website: www.wormerenjisperwater.nl

